Ч 190 Пятниця 25 Серпня (6 Вересня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинції:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Москвофільска хитрість.

„На село людий дурити!“ — подумав собі „Галичанин“ і вибрав ся дійстно в послїднім своїм числї в передовій статї під заголовком „Избирательныи хитрости“ дурити на провінциї людий, котрі готові би москвофільску хитрість взяти за щиру правду. В однім лиш промахнув ся і сказав не хотячи правду, а то, що виказуючи в згаданій статї, яке нїби то правдиве становище займають москвофіли в акциї виборчій супротив Русинів, назвав її „избирательною хитростью“. І дійстно, все то що „Галичанин“ говорить, есть простою хитростию москвофільскою, маючою на цїли затуманити легковірних народовцїв і заговистих, а длятого й короткозорих радикалів, збити їх з толку, і тим способом з одної сторони, де можна проложити дорогу москвофільским кандидатам, з другої же не допустити до того, щоби люди на провінциї розглянулись уважнїйше і остаточно провиділи, що москвофіли ділають в користь Поляків. — (Мимоходом сказавши, ми не мали би против сего нїчого, але нехай-же москвофіли не підшивають ся тогди під руску народність, лиш виступають отверто яко Поляки, бо яко Москалї они не мають зовсім нїякого права мішати ся до виборів).

„Галичанин“ на свій лад забрав ся хитро до того, щоби ставути в обороні своєї партиї і показати, що нїби то „Народна Часопись“ пускає в хід якусь хитрість. До сего подало єму нагоду то, що ми сказали оногди про кандидатури: о. Гаморяка і дра Трильовского в Снятинщинї слїдуючими словами:

„Цїкава тепер річ, яке становище займуть москвофіли, котрі, як звістно, думали ставити в Снятинщинї зі своєї сторони кандидатуру та висували о. Заревича. В виду того, що москвофіли постановили голосувати всюди там, де би не могли переперти свого кандидата польского, а що в Снятинщинї будуть лиш дві кандидатури: народовска і радикальна — то очевидно москвофіли або здержать ся від голосованя, або остаточно готові голосувати на радикального кандидата, щоби не допустити народовского“.

Сї слова не сподобались „Галичанинови“ і він уважав за потрібне виступити против них. На то, в який він спосіб накинув ся на „Народну Часопись“, на єго простацкі слова, не будемо відповідати, бо знаємо, що простаки до простаків лиш в той спосіб можуть і мусять промавляти, коли хотять мати у них повне довіре; але для загального поясненя мусимо насамперед ось що сказати: Пускати якусь хитрість не маємо нї найменшої причини. Ми належимо до тих дуже а дуже не многих, котрі чи то в акциї повиборчій чи взагалї в цїлім нашім дотеперішнім полїтикованю не видять великого хісна для нашого народу. Вибори уважаємо за конечність конституцийну а спосіб, в який Русини ту конечність взагалї сповняють, зовсїм нас не вдоволяє. Нас не вдоволяє так само акция виборча головного комітету руского, котрий, коли-б був дійстно взяв ся до роботи, міг би був перевести бодай яких 20 своїх кандидатів, а котрий ледви що тепер дає знати о собі, як і акция т. зв. независимого комітету, котрий, о скілько то можемо зміркувати, також нїчого не робить, а москвофілам яко ренеґатам відмавляємо всякого права мішати ся до виборів. З тої причини лиш слїдимо за рухом виборчим і нотуємо о скілько можна все то, що довідаємось, або що подають другі ґазети краєві. Коли же вискажемо і свою якусь гадку, якийсь здогад, як н. пр. у повисшім случаю, то чей же нам то вільно, особливо коли то робимо на основі даних фактів і зовсїм не в цїли пусканя якихсь хитростий.

Ще дня 12 (24) серпня занотували ми вість з провінциї, в котрій сказано було, що москвофільский комітет виборчий дав директиву: голосувати всюди, де єсть надїя перевести вибір кандидата москвофіла, на тогож перекинчика-ренеґата; всюди же, де би показало ся, що може перейти кандидат головного комітету, або комітету независимого, значить ся, де міг би вийти посол Русин, голосувати на польского кандидата. Чому-ж „Галичанин“ тогди не відповів на то, але аж тепер по двох майже недїлях чіпає ся нашої замітки до вісти про рух виборчий в Снятинщинї і каже: що „Народ Часопись“ баламутить, бо: „В цїлой Галичинї віт (?!) москвофіла, котрий отдал би свої голоси на польского кандидата“, а відтак ще додає: „По той причинї вмїняет ся всїм русским жителям Галичини, котории достойни (ренеґати ще й чванять ся ренеґатством!) имени „москвофілов“, вмїняется в долг — голосувати лиш на радикалов а то радикалов руських (?) і радикалов украïньских“. (Що за „снисходительность!)— На село людий дурити! Пароля вже давно видана, як мають москвофіли поступати при виборах, а що они готові голосувати й на радикалів, де того буде потреба, значить ся, де не буде обави, щоби той радикал перейшов, але де би міг вийти народовець, то ще не зміняє річи. Фактом єсть — а то чей же „Галичанин“ буде найлїпше знати — що рішено не допускати нїгде кан-

---

25)

БІДНИЙ МАРКИЛЬ.

Відзначена нагородою новеля Т. Комбого

(Переклад з французкого).

(Конець).

Незадовго можна вже було внести Маркиля до великої, тихої комнати, в котрій віконницї були трохи примкнені, а котру наповняв запах васильку, виходячий із шаф з білем. Трохи пізнїйше прийшла Тереня знову подивити ся, чи Маркилеви чого не потреба, чи єму не хоче ся пити, або чи не схоче трохи задрімати. Коли він хотїв їй подякувати, затулила она єму легонько уста рукою.

— Не говори тепер, Маркилю. Коли подужаєш, то будеш міг говорити, що схочеш!

Він споглядав за нею, аж она замкнула двері за собою.

— Все, що схочу? — повторив він і вітхнув.

Лїкар явив ся вечером так, як обіцяв ся, приложив сьвіжу обвязку, розпорядив, що було потреба і наказав як найстрійше, щоби недужий мав як найбільший спокій, аби не прийшла горячка.

— Сподїваю ся, молодче, що вилїчиш ся тепер з пачкарства на цїле житє — відозвав ся він до Маркиля, коли відходив.

Маркиль на то лиш усьміхнув ся, але Феликсови Пренелеви стало встидно. Ще того самого вечера постановив він собі, що має зробити.

— Тереня вкінци таки всего довідає ся — думав він собі. — Та же не зможу не допустити до того, щоби він їй не звірив ся зі всїм, коли она буде єго доглядати; таки найлїпше, щоби она від мене самого довідала ся всеї правди.

Скоро лиш челядь полягала спати, сів він собі коло Тереня при столї, на котрім она скубала шарпє і розповів їй все, як би пан-отцеви на сповіди. Признав ся їй, як то було, що пан Делялїр приймив Маркиля, як він переловив єго лист і спалив та розповів все, длячого він так робив. Тереня слухала его мовчки аж до кінця, а відтак сказала: То правда, тату, що ви нас обоє зробили нещасливими на довгі три місяцї; але як-раз через ту дивну історию стало ся таке чудо, що Маркиль вам сеї ночи вліз в дорогу і уратував вам житє!

— То правда. Але через то я ще єму нїзащо не обовязаний, то був чистий припадок, що він як-раз в тій хвили схилив ся менї поза плечима за гальмою.

— Ну, коли ви єму нїзащо не обовязані, то менї здає ся, що я єму обовязана, за то, що він уратував житє мого батька!

— А чим же єму за то відплатити ся?— спитав Феликс Пренель тронутий.

— А хиба-ж я можу чимсь відплатити ся єму за так велику прислугу? — відповіла на то Тереня питаючись і сперла головку єму на плече.

— Але правда, коли він зажадає від вас, щоби ви віддали за него свою доньку, то ви єму того не відмовите? Пригадайте собі, як то ви менї сто разів не раз розповідали, що й ви самі були колись паробком біднї! Инший зять возьме мене до себе; але коли я віддам ся за Маркиля, то ми обоє лишимось на ґрунтї і будемо цїле житє радо робити за вас. Біднї тату, як би ви собі дали раду з наймичками? а хто би доглядав тогди молочарнї? а біля? а огорода?

А що Феликс Пренель не казав на то нїчого, лиш усьміхав ся, то Тереня говорила дальше: „Видите, ви о тім всім ще й не погадали. Менї тут бути а не де инде, самі тепер признасте. Або може хочете мене позбути ся? Чи я вже така недобра донька?

— Дуже недобра! Бо ти все хотїла лиш на своїм поставити, та й тепер того хочеш, як менї здає ся.

— Пристаєте на то, тату?

— Але бо ти й можеш допечи! Чей же не будеш сама сватати ся до него?

Тереня почервонїла ся.

— То зажди, аж він сам щось скаже. А ти знаєш, чи він на чужинї не знайшов собі якої другої?

Але Тереня видїла Маркилеви по очах,

дидатури Русина взагалі, а в случаю потреби голосувати також і на польского кандидата. Може бути, що тії хитрости „Галичанина", з якою він тепер виступив, повірять легковірні народовці і загонисті радикали; може навіть бути, що „Діло" здойме шапку і поклонить ся „Галичанинови" за то, що він зволив написати: „Если н. пр. в калушском повітї не будет (але вже єсть!) „москвофільского" кандидата, то наши люди должни, скрѣпя сердце і прощая заблужденія п. Романчуку, отдати голос на него...." але ми тії хитрости москвофільскій не віримо, і для того стоїмо при тім, що москвофіли вже давно видали паролю своїм послушникам на провінциї, паролю таку, о якій ми вже згадували. То, що тепер „Галичанин" пописав, єсть лиш обчислене на збаламучене народовців і радикалів; єсть то хитрість москвофільска, котру, як кажемо, „Галичанин" мимоволї назвав правдивим іменем: хитростями виборчими — „избирательни хитрости", забув лиш додати, що то хитрість москвофільска.

Перемиске торжество.

Вчерашний опис шкільного торжества в Перемишли доповняємо нині поданєм промови Є. Е. п. Намістника. Промова звучить:

„Перед хвилею зволили Преосьвящені оо. епіскопи відправити службу Божу і довершити посьвяченя того будинку шкільного, призначеного на уміщене двох повних висших ґімназий.

На мене тепер черга, щоби в імени Ради шкільної краєвої, яко шеф адміністрациї того краю коронного, висказати в кількох словах, чого потреба, абу той будинок на хвалу Божу і людский пожиток служив і щоби містячі ся в нїм наукові заведеня розвивали ся по мисли законів, приписів, намірів і змагань краєвої Ради шкільної. Передусім мусять співділати директори з учительскими зборами, дальше ученики, а вкінци родичі і опікуни, як також взагалі мешканцї міста Перемишля. — Точність в виповнюваню обовязків, совістність і одноцїлість в працї, прихильність і вирозумілість, оперті о серце і розум, привязане до званя, котре мусить вести до ублагородненя і звершености в дїланю, отсе провідні лінії для директорів і учительских зборів. Ученикам поручаю, щоби виробляли в собі любов для Бога, пошану для старших, постійність в пильности, карність і скромність, заразом щоби відтручували від себе всї злі підшепти, а злим для учеників єсть то, що школа заборонює. Вкінци суспільність, отже родичі, опікуни і мешканцї взагалі, повинні окружати заведеня наукові опікою, печаливостію і прихильностію, дїлати спільно і допомагати учительским зборам; уморальнювати, ублагороднювати молодїж і підносити супротив неї значінє і повагу школи, а нїколи критикою, або легковаженєм річий або людий супротив молодежи єї не понижати.

Правительство і краєва Рада шкільна старають ся і будуть старати ся й на дальше сотворити всї услівя потрібні для розвитку школи, всего, що може причинити ся до підношеня уровени моральної і інтелектуальної та до улекшеня задачі, котру збираю в словах: виховувати і образувати молоді поколїня на побожних, честних, трудящих, до краю привязаних і пожиточних горожан.

Чи ж виставлене того величавого будинку не єсть також одним з численних доказів тої печаливости і дбаня Правительства та краєвої Ради шкільної? Між тим як в инших краях громади переважно самі старають ся о відповідне поміщеня також і середних шкіл, Правительство памятаючи на трудні і тяжкі відносини матерняльні, в яких наш край находить ся, памятаючи також і на занедбане в минувшости, старає ся в границях можности помагати міским громадам особливо там, де міскі громади обовязкам виключно на них тяжачим ледве можуть відповісти.

Однако виставлене того будинку має ще й инше глубше значінє, котре при нинїшній торжественній нагоді уважаю за мій обовязок підвести і зазначити. Під одним дахом містимо два рівнорядні заведеня. То не случай. Стало ся то по глубокій надумі, то система, то принцип, то проба, але проба лише в тім значіню, що перша; однако постанова рішуча, що в тих услівях і лише в тих услівях будемо прикладати руку до культурного розвитку обох народів наш край замешкуючих там, де буде справджена причина того, де буде оправдана і де найдуть ся услівя. Під одним дахом, панове, бо Вітчина одна, під одним дахом, бо лише під одним дахом мешкають ті, котрі мають сильну волю і постановлене взаїмно любити ся, шанувати ся і цїнити, взаїмно собі уступати і спільний свій інтерес так само розуміти. Отже се не проба в тім дусї, щоби пробовати, чи гадка удасть ся або нї, бо удати ся мусить, маємо в то віру і будемо з зелїзною консеквенциєю переводити ту здорову гадку без огляду на зміну людий, або на рівні погляди одиниць. Тими гадками оживлений і перенятий, витаю Вас тут, Панове, вібраних в тім посьвяченім лише що будинку і взиваю до розпочатя Вашої працї в імя Боже".

Новинки

Львів дня 5 вересня 1895.

— **Іменованя.** П. Міністер скарбу іменував комісаря скарбового Кар. Лозиньского старшим комісарем скарбовим, а скарбового комісаря Тад. Сколимовского секретарем скарбовим для округа краєвої Дирекциї скарбу у Львові. — П. Управитель міністерства віроісповідань і просьвіти іменував на рік шк. 1895/6 для іспитів фармацевтичних на львівскім університетї іспитувателями: з фізики дра Ігн. Закшевского, з ботаніки дра Теоф. Цесельского, з хемії загальної дра Брон. Радзишевского, з фармакоґнозиї дра Володисл. Неменовича, а іспитувателем асесором антикаря Як. Шпеса.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради повітової в Долинї з ґрупи більшої посїлости розписаний на день 14 жовтня с. р.

— **Станіславівский епископ, Преосьв. Юліян Куїловский,** вийде в другій половинї вересня на канонічну візитацию гусятиньского деканата.

— **В ц. к. академичній (руский) ґімназиї у Львові** зачне ся письменний іспит зрілости дня 12 н. ст. вересня. Абітуриєнти мають зголосити ся в канцеляриї дирекциї дня 11 вересня. — Устний іспит зрілости зачинає ся дня 21 н. ст. вересня. *Дирекция.*

— **Електричне осьвітлене** заводить у себе небавом місто Ряшів, котре в тім взглядї пішло за приміром Черновець, Тернополя і Перемишля. В Ряшеві був сими днями заступник електричної

що він і на чужинї не забував на хутор в черемшинї.

Сеї ночи сам Феликс Пренель сидів коло Маркиля. Недужий мав лиш слабу горячку і спав кілька годин. На другий день пробудив ся він на свист і голоси пастухів, що гнали худобу на пашу.

— Від того красше пробудити ся, як від гамору на улицях — сказав він.

— Так? — відозвав ся Феликс Пренель споглядаючи на Маркилеву міску одїж, що лежала на стільци. — Отже з тебе таки не зробив ся великий пан? Гадаєш, що будеш міг знову убрати ся в синю полотняну?

— Скоро схочете, ґаздо!

— Ну кілька минут можеш ще зачекати; нема чого спішити ся. — Лежи ж спокійно! Вже-сь забув, що доктор казав, щоби обвязка не зсунулась? То лиш Тереня ішла на дворі! Побачиш єї, коли принесе тобі снїданок, а тепер не потребуєш натягати собі шиї!

Маркиль підняв ся був, щоби виглянути на особу, котрої тїнь пересунулась як-раз попід примкнені віконниці.

Того дня і опісля Тереня як би набрала подвійної сили. Поралась при великім господарстві як звичайно, не занедбувала нїчого, а все-таки мала на стільо часу, щоби не забути на Маркиля і робити єму всіляку вигоду. По полудни сїдала собі з шитєм коло него, отвирала вікна широко, щоби він міг чути, що там дїє ся на дворі, приносила єму цьвітів, а хоч не богато говорила, то все-таки він довідав ся поволи, що робить ся тепер в поли і що стало ся за той час, коли єго не було.

Тихою розкошею наповняли Маркиля ті спокійні пополудневі години, а повний спокій ума, який они єму справляли, мав значний вплив на єго скоре подужанє. До двох недїль позволив вже єму лікар вставати.

До пана Делялїра вже давно були написали. Він відповів довгим листом повним високозвучних і трохи старомодних, але дуже щирих слів і обіцяв ся відвідати незадовго „молодого артиста, що в самім розцьвітї мало не погиб". Коли Маркиль то читав, став в голос сьміяти ся і подав лист Терени.

— Таки він так добрий чоловік, що нема такого другого в сьвіті! Єго бесїда, то таки жива проґрама. Але я маю надію, що він таки приїде; будете тїшити ся, панно Тереню, коли з ним познакомитесь.

Від коли Маркиль трохи подужав і міг вже говорити, розповідав він Терени по трохи найважнїйші річи зі своєї тримісячної подорожі. О своїх успіхах не говорив нїчого, але Тереня здогадувала ся того, чого він недоповів; она тїшила ся, що він в своїй скромности не змінив ся і була горда з єго розвиненого таланту.

Одного хмарного, але теплого дня в жовтни вільно було Маркилеви перший раз вийти на двір. Опираючись Феликсови Пренелеви на руку, пішов він кілька кроків по стежцї на сїножать. З тихим привітом споглядав він на широкі, зелені спади гори, на вижину, край котрої росла лїщина, на ліс, до котрого знову сподївав ся зайти і чув в собі таку радість житя як ще нїколи доси.

Та й Феликсови Пренелеви було якось дивно на душі. Послїдних чотирнайцять днїв набавили єго не мало страху, він з такою журбою слїдив за станом здоровля недужого, як хиба лиш Тереня і помагав їй, як міг, єго доглядати. Терпеливість, з якою Маркиль зносив біль, єго вдячність за все, що єму оказували, змякшила тверде серце селянина.

— Тепер вже знаю на певно, що в нїм єсть богато доброго. Вже й сам за себе не ручу, коли він схоче сватати Тереню!

Коли так они оба ходили і кождий думав своє, надбігла до них Альвіна задихана і вимахуючи руками.

— Гостї! — крикнула она. Прийшли якісь два пани, видко приятелї Маркиля. Таки великі пани, кажу вам, ґаздо! А такі ввічливі, особливо тот старший! Треба борзенько упечи на обід кілька курок!

І як прибігла, так і побігла назад, але вже таки просто до курника, де зараз самі найкрасші курки згинули під ножем на честь того ввічливого, старшого пана, котрий їй сказав, що з неї красна дївчина.

— О мій любий Маркилю! Як же я тому рад, що ви знову підняли ся на ноги! — відозвав ся пан Делялїр, що з своїм сином Едґаром вийшов против него. — Ви ще трохи блїді, але то вам до ляця! Ми скористали з кількох тактів павзи і зайшли сюди на гору, але лиш на хвильку, от, щоби вам лиш сказати, як ми всї за вами тужимо!

— Тепер вже розумію — сказав Едґар і взяв Маркиля попід руку. — Ми виділи тоту молоду дївчину. Слово чести, що она така красна, як би яка княжна!

Маркилеви трохи лице почервонїлось.

— Нема тут що богато розуміти — відповів він.

— Нї? То була би шкода!

— Але то пречудна околиця! — відозвав ся директор. — Яка-ж то живописна онта ґрупа чорної соснини! В лїтї дуже красно, але зимою приходить ся тут десь із самоти загибати — хиба що хтось був би так щасливий, що міг би часто користати з товариства панни — додав він склонившись з паньска перед Теренею, що як-раз була надійшла.

Молода дївчина мала на собі гладку, синю мерінову сукню, котра добре їй приставала і хорошо визначала красну єї стать. Буйне, блискуче волосе було спняте черепашиновим

фабрика Сіменса і Гальского. Згадане осьвітлене має бути заведене ще в сім році.

— **Холера.** В послідних пятьох днях занедужало в Тернополи на холеру девять осіб; умерло пять а дві виздоровіли; — полишило ся в лікарскій опіці пять осіб; впрочім в ніякій иншій місцевости в краю не сконстатовано ще доси азийскої холери.

— **Примхи природи.** Сими днями панували у Фінляндиї — як доносять тахошні ґазети — величезні спеки; богато людий померло від пораженя. Майже рівночасно на озері Ладозї під Петербургом появили ся в віддаленю одної милї від берега великі ледові криги.

— **Обманені лихварі.** Сими днями розпочав ся перед трибуналом судиїв присяжних у Львові процес против Абрамка Флїтера і его спільника А. Шпіґля о обманьство, якого допустив ся на яких 50.000 зр. на шкоду кільканайцятьох львівских лихварів. Справа була така: Флїтер, кельнер в реставрациї против касарень військових, постановив зробити маєток. Супружество, в котре увійшов, не принесло ему того, бо дістав всего 300 зр. за жінкою, то не було чим зачинати інтересу. В часї своеї служби кельнерской часто сходив ся з військовими, отже постановив опертись на них. Увійшов в зносини з цілою громадою пявок лихварів і старав ся в іх очех уходити за чоловіка богатого і такого, котрий має всякі зносини з висшими офіцирами. Операция удала ся і лихварі-павуки дали ся половити, тим більше, що Флїтер обіцював їм великі проценти. Від того часу за три роки Флїтер за помочию фальшивих векслїв писаних Шпіґлем (Флїтер не вмів писати) вимантив від львівских лихварів яких 50.000 зр. Сфальшовані векслї подавав все лихварям в замкненій куверті, на котрій був написаний лише день заплати, а того Флїтер все дотримував, платив великі проценти та зискував новий кредит. Сей ґешефт був би хто знає як довго провадив ся, єли би не один випадок, в котрім Флїтер зробленого інтересу з одним з лихварів не міг розвязати. Показало ся, що скрипт довжний, відданий тому спільникови, був сфальшований, бо заосмотрений підробленим підписом одного дуже високого офіцира. Зробив ся великий рейвах між спільниками Флїтера, котрих було кільканайцять. Зачали годити ся, а коли Флїтер не міг дати кільканайцять тисяч, котрих від него жадали, віддано справу до суду.

— **Огнї.** В Гаях коло Львова згоріло дня 29 серпня 23 господарств з сегорічними зборами. Шкода 12.000 зр., з котрих заледви четверта часть обезпечена. Ратунок був утруднений, позаяк мешканці були в поли при роботї, а огонь при сильнім вітрі дуже ширив ся. — В Балигороді повіта лїского на фільварку Ґразінґерів згоріли дня 28 серпня стайнї і стодоли зі збіжем і 48 штук рогатої худоби, а також три сусїдні доми селяньскі, а в однім з них згинула дитина, котрої родичі були в поли при роботї. — В Горожаннї великій повіта рудецкого вибух дня 31 серпня о 3 ій годинї по полудни великий огонь і в одній хвили обняв при сильнім вітрі 25 господарств враз з звезеним збіжем. Помочи не було ніякої. Шкода велика. Лиш деякі будинки були убезпечені.

— **Пропав без вісти.** Тринайцятьлїтний син народного учителя в Голоску великім Юлїян Гутяр вийшов ще 2 с. м. з дому і удав ся до Львова, щоби здавати поправку з 1-ої кляси ґімназияльної. Від тої хвилї пропав хлопець без вісти а всї глядання за ним безуспішні. Хлопець єсть білявий, високого росту, сильно збудований і був одїтий в мундур шкільний з сирого полотна.

— **Нещастє на зелїзници.** З Москви доносять, що на шляху московско-курскої зелїзниції між стациями Опухта і Пісочная наїхали на себе два поїзди: особовий і товаровий Обі льокомотиви і 15 ваґонів розбило ся на дрібні кусники. Вісїм осіб погибло, а пять тяжко покалїчених.

— **Розбійничий напад.** Недалеко Вашківців напали два подорожні богородчаньского селянина Стефана Столярчука, затягли его в кукурудзу і забрали у него всї річи та 7 зр. готівкою. Окрім того они его тяжко покалїчили і відтяли язик. Нещасливого відвезено до Снятина, а жандармерия арештувала вже одного з рабівників, Николая Зарембу з Вилавча.

— **На тобі небоже, що менї не гоже!** Так подумав собі слуга громадский в Крумендорфі, Генрик Пайлї, коли покинула его жінка, та помістив в часописи Zullichauer Nachrichten таке оголошенє: „В четвер по полудни заподїла ся десь моя жінка. Хто еї знайде, буде ласкав задержати еї собі, бо я не міг з нею дійти ніяк до ладу“.

— **Яке множество риб жиє в мори,** видко з приближеного обчисленя нїмецкого ученого, професора Гензена, що минувшої зими робив наукові розслїди на мори Північнім, або т. зв. нїмецкім. Проф Гензен доказує, що на однім квадратовім метрі поверхнї моря находить ся пересічно 122 рибок і яєць. Коли возьмемо на увагу, що поверхня Північного моря виносить 547.623 квадратових кільометрів, або стількож міліонів квадратових метрів, то в самім Північнім мори жило би звиж 66 білїонів риб і яєць. Значінє тої суми можна собі в той спосіб лїпше представити. Після справозданя нїмецкого товариства рибацкого коштує міліон нарибку з лїпших родів 2633 марок, отже весь нарибок Північного моря в однім роцї коштував би 166 міліярдів марок, т. є таку суму, якої не видають всї держави разом на сьвітї за один рік.

— **Померли:** О. Іван Голодиньский, парох в Молошковичах, судововишеньского деканата, в 76 тім роцї житя, а 48 ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує: Дотепер лише для руху особового, пакункового і обмеженого руху товарового урядженний перестанок Тратенбах на шляху Будвайс малий Райфлїнґ отворено також для руху загального.

Рух зелїзничий при переложеню товару на Лабу з Галичиною і Буковиною. З днем 1 вересня 1895 увійде в житє додаток II. і доповненє згаданого руху.

Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. З днем 1 вересня 1895 увійде в житє додаток I. до части II. зшиток 1.

Телєґрами

Будапешт 5 вересня. Стан здоровля Найд. Архікн. Володислава, котрий нехотячи пострілив ся підчас ловів на рися, погіршив ся. Поранене було тяжке і треба було зробити операцию.

Софія 5 вересня. „Свобода“ доносить з Рущука, що там арештовано якогось молодого мужчину перебраного за дївчину. При ревізиї у него дома найдено полїтичні письма. — На жаданє князя і княгинї не роблено походу з смолоскипами, який мав в їх честь відбути ся.

Париж 5 вересня. Після наспівших тут вістий з Константинополя згодив ся султан на реформи у Вірменїї, предкладані державами.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

гребенем. Простий сей стрій надавав їй ще більше краси.

Красні ручки, мала ніжка, поважність в рухах — що то за прекрасна дївчина! — думав собі Амеде Делялїр. — Нехай Маркиль говорить, що хоче, а я своє кажу, що він знає ся добре з нею. То видко їм по їх очах! Для него добре, але для нас зле, бо панна Тереня притягає его сильнїйше як штука. Ба, на красу вже за часів Орфея ловили ся музики.

— Будьте ласкаві, мої панове — відозвала ся Тереня — може трохи перекусите перед обідом, бо ви утомили ся далекою дорогою.

Всї посїдали собі в огородци і пили там за здоровлє Маркиля і балакали. Директор говорив з одушевленєм о таланті й успіхах молодого свого приятеля, котрий при надходячій зимі буде всюди наживати собі слави, коли схоче.

Але ті сьвітлі вигляди якось не дуже вабили Маркиля.

— Колиж, гадаєте, будете мати тілько сили, що будете могли до нас вернути?

— Нема ніколи на стілько сили, щоби розірвати любу звязь — підшепнув ему Едґар. — Тут очевидно дуже добре, а я на вашім місци був би щасливий, коли-б міг тут лишити ся.

Маркиль споглянув на свого ґазду, як би хотів его спитати.

— Та говори — піддав той ему охоти. — Та-ж я сам чув, як тобі Тереня обіцяла, що будеш міг все сказати, коли подужаєш.

— Ні, — відповів Маркиль тихим але певним голосом. — Я мав вже досить часу надумати ся. Не лишатись менї на хуторі в черемшинї, бо я люблю панну Тереню!

— Хиба-ж то так при сватаню говорять? крикнув неспокійний, малий директор і аж кинув ся. — Я то собі зараз думав, що він попсує цілу справу! — Мусите менї вже позволити, Маркилю, що я буду за вас говорити, преці я ваш прибираючий батько, ваш батько музичний! — Мій пане — говорив він дальше і станув перед Феликсом Пренелем — зробіть нам ту честь і віддайте Маркилеви руку своеї доньки!

— Нехай Тереня сама за себе говорить — відповів Феликс Пренель — я би не хотів брати на себе одвічальности за такі річи.

Тереня і Маркиль встали. Мовчки подав він їй руку, а она ему свою. То була відповідь — і так відбули ся заручини.

— Славно! — крикнув Амеде Делялїр, для котрого тота церемонїя за тихо відбула ся. — Та звязь розриває, що правда, наш квартет, але я все таки величаю еї з цїлого серця.

В сїй хвили з'явила ся Альвіна у ворітцях від огорода.

— Обід вже готов, панно Тереню.

Замість відповіди кинулась їй Тереня на шию.

— Довідай ся перша о моїх заручинах! — сказала она.

Альвінї аж мало очи не вискочили з голови, так ними видивила ся.

— Отже таки дїйстно і на правду? — спитала она. — Слава-ж Богу, бо то перша розумна річ, яка у нас стала ся!

— Всї засьміяли ся, встали і зайшли до хати.

Молоді ішли поволи за ними.

Тепер вже можу тобі сказати — шептала Тереня до Маркиля взявши его попід руку. — Ті три місяцї, що минули, були найсумнїйші в моїм житю. Але ти найбільше натерпів ся, бідний мій Маркилю!

— Не говори того — відповів він нахилившись до неї. — Я того слова не хочу вже більше чути. Тепер вже нема бідного Маркиля.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.